

Perearstide infotund.

Hambatrauma ABC.

Anna Firsova

Hambaarst

Tõnismäe hambaravi

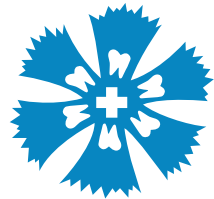
TERVISEKASSA

21.12.2023

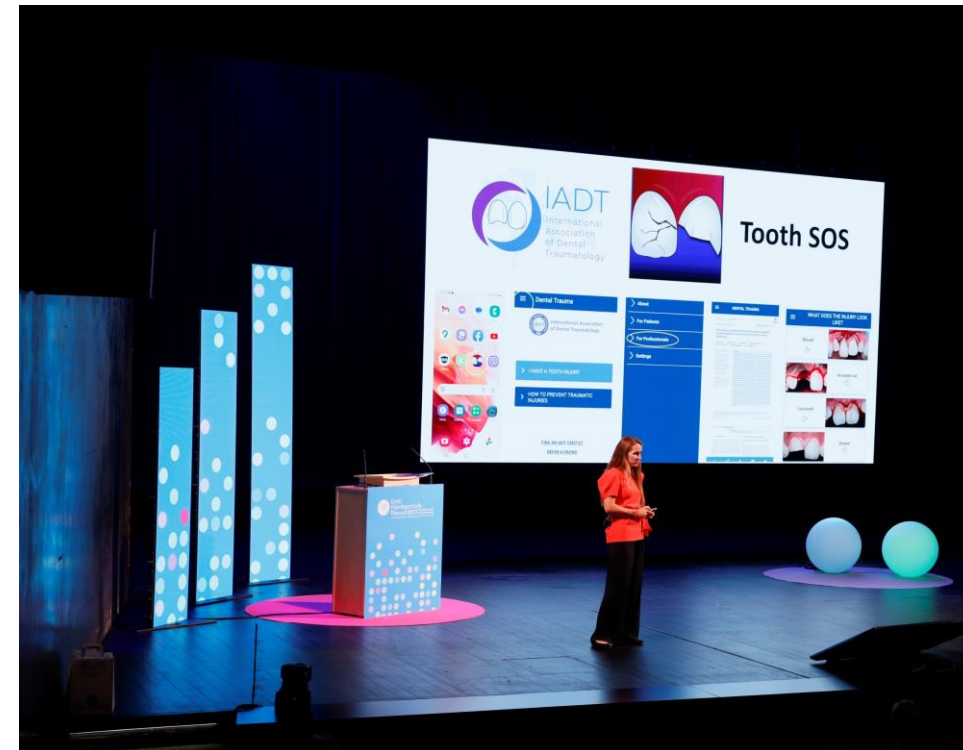
Tallinn

2007- 2012 Tartu Ülikool; Hambaarstiteadus.

Liikmelisus organisatsioonides:

Eesti Hambaarstide Liit
Estonian Dental Association

Guidelines for the Evaluation and Management of Traumatic Dental Injuries

al. 2005 aastast
täiendatud 2020.aastal

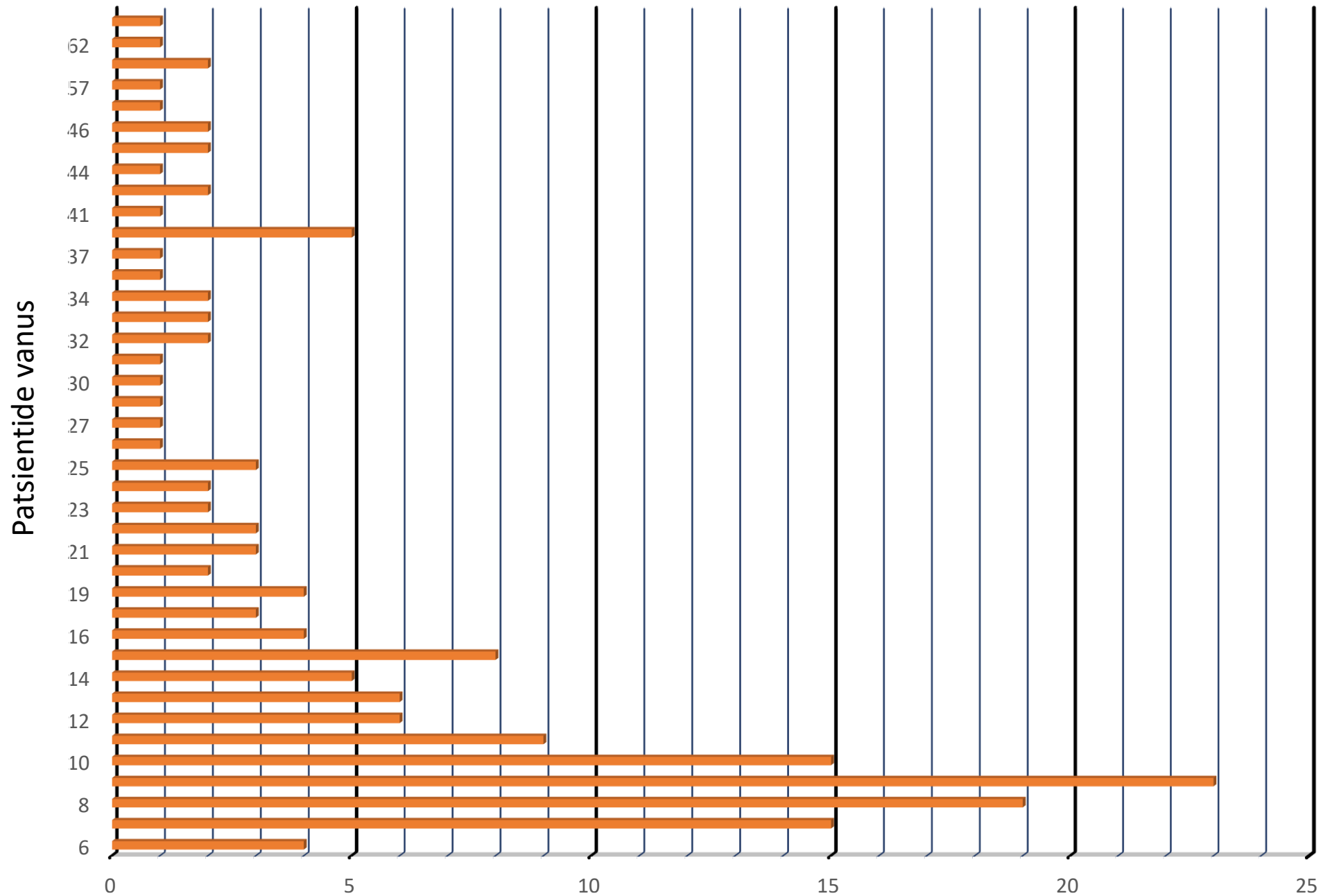

**International Association
of Dental Traumatology**

DENTAL TRAUMA GUIDE
- evidence based treatment guide -

181 Patsienti ehk 312 jäävhammast

Hambatraumad on seisundid, mille korral patsient vajab **kiireloomulist vältimatut abi**.

TERVISEKASSA

Vältimatu hambaravi

Kõigil täiskasvanutel on õigus saada tasuta vältimatut hambaravi, sõltumata sellest, kas neil on ravikindlustus või mitte.

**Ettekandes tutvustatakse, kuidas käsitleda hambatraumat:
diagnoosida, osutada esmaabi ja nõustada patsienti.**

Loengu eesmärk on motiveerida replanteerima

AVULSEERUNUD JÄÄVHAMMAST

kannatanule iseseisvalt juba sündmuskohal.

Concussion

Subluxation

Extrusion

Lateral luxation

Intrusion

Avulsion

Infraction

Enamel fracture

Enamel-dentin fracture

Enamel-dentin pulp-fracture

Crown-root fracture (uncomplicated)

Crown-root fracture (complicated)

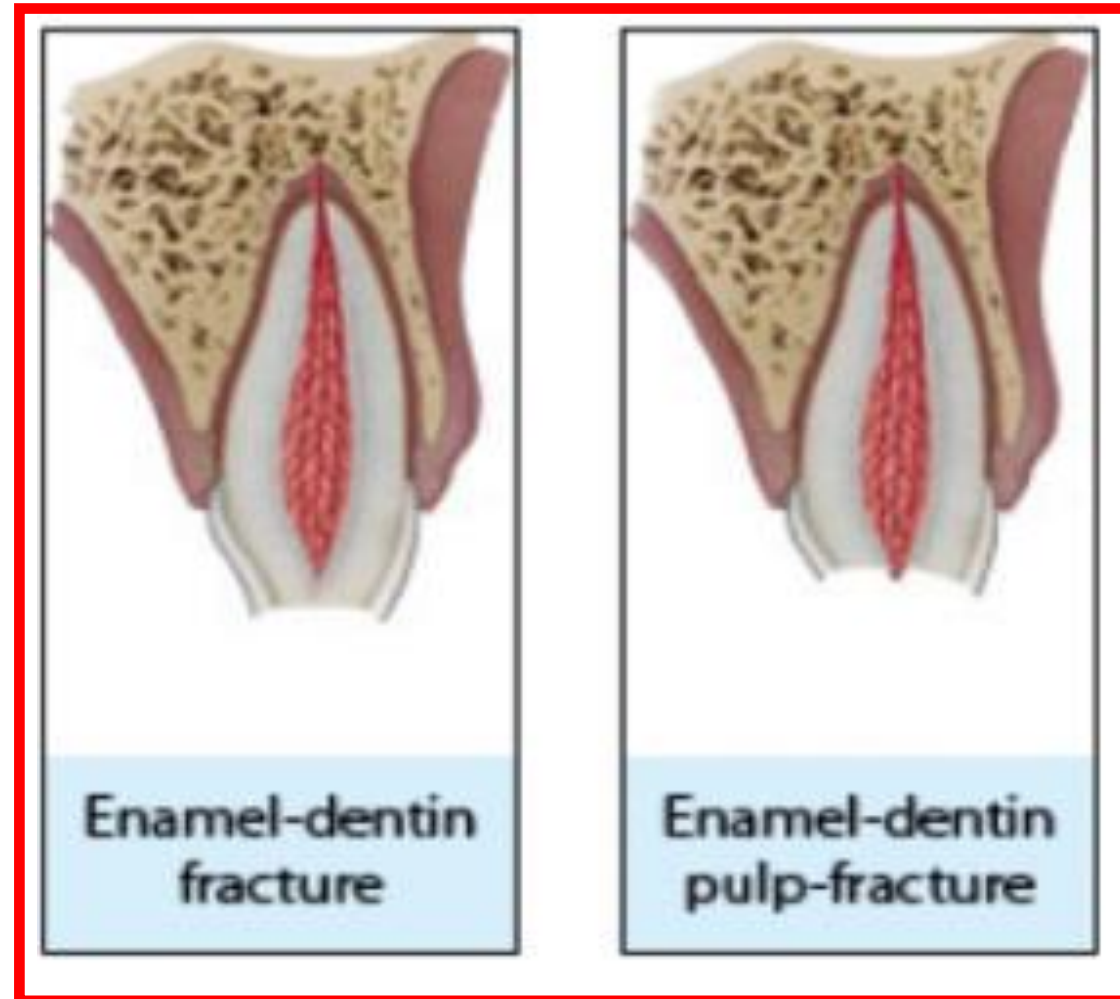
Root fracture

Alveolar fracture

Juure dislokatsioonita hambamurd

S02.5 Hambamurd

S02.5

Kroonimurd

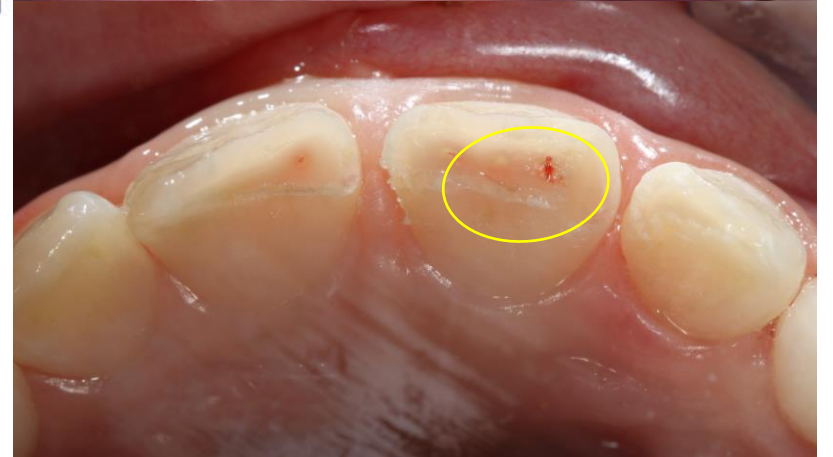
Enamel-dentin fracture

Kroonimurd pulbi paljastumisega

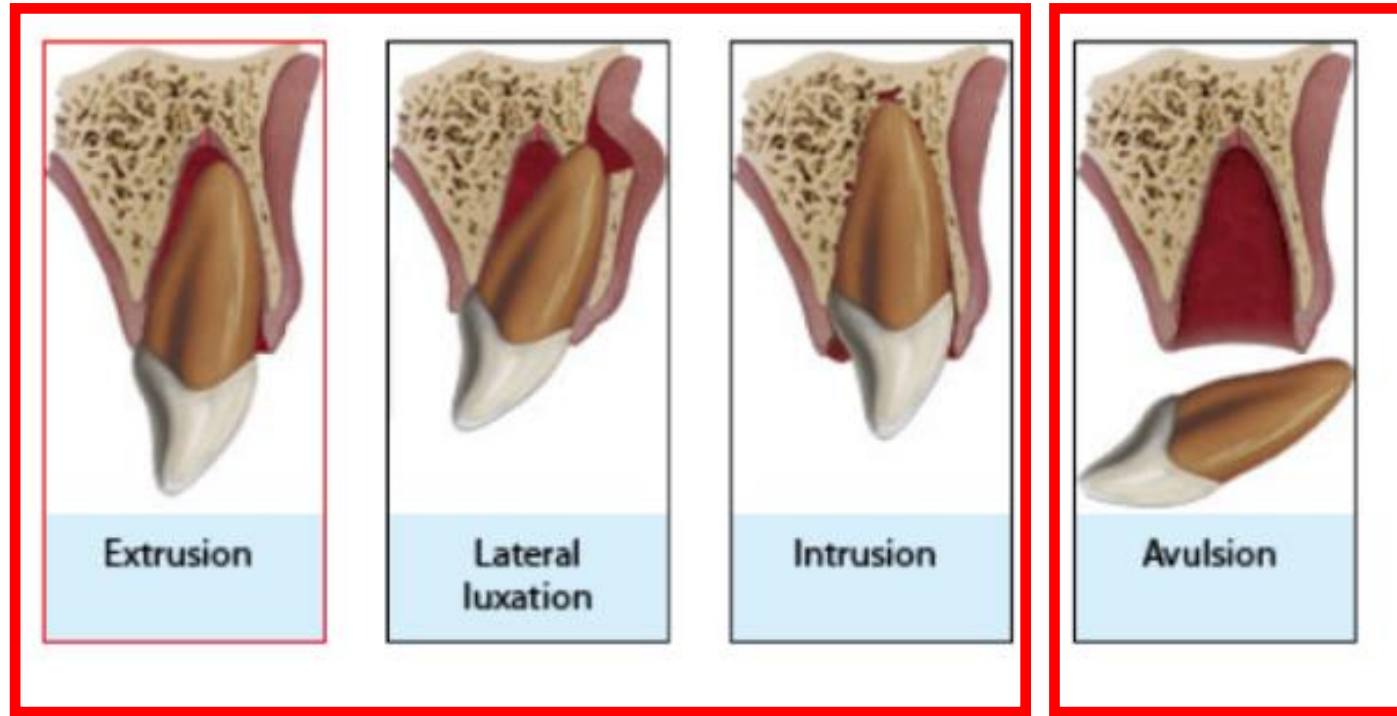

Enamel-dentin pulp-fracture

Juure dislokatsiooniga hamba trauma

S03.2 Hamba dislokatsioon

Jäävhamba Avulsioon

KOHE /15-60MIN

Hamba Dislokatsioon

KOHE /24H

Kroonimurd pulbi paljastumisega

24-48H

Kroonimurd

48H

KOHENE REPOSITSIOON

Jäävhamba avulsioon S03.2 (hammas on tulnud välja koos juurega)

SOS ravijuhtum,
kus aseta hammas koheselt iseseisvalt tagasi

JÄÄVHAMBA REPOSITSIOONI VASTUNÄIDUSTUS

- hamba ulatuslik kahjustus (kaaries, parodontiit).
- patsient ei ole koostöövõimeline.
- patsient ei soovi hiljem pöörduda hambaarstile, ravi vajab vähemalt 4 hambaravivisiiti:
lahastamine, lahase eemaldamine ja juureravi.
- patsiendil on:
 - raske immuunpuudulikkus
 - raske kardiaalne haigus
 - ravimata või halvasti ravitud diabeet
 - raske kognitiivne häire

1) Leia hammas üles

2) Võta kinni hamba krooniosast, mitte juurest

Võta kinni
hamba laiemast
osast

3) Vaata hamba juure peale - kui see on puhas, teosta kohene repositsioon

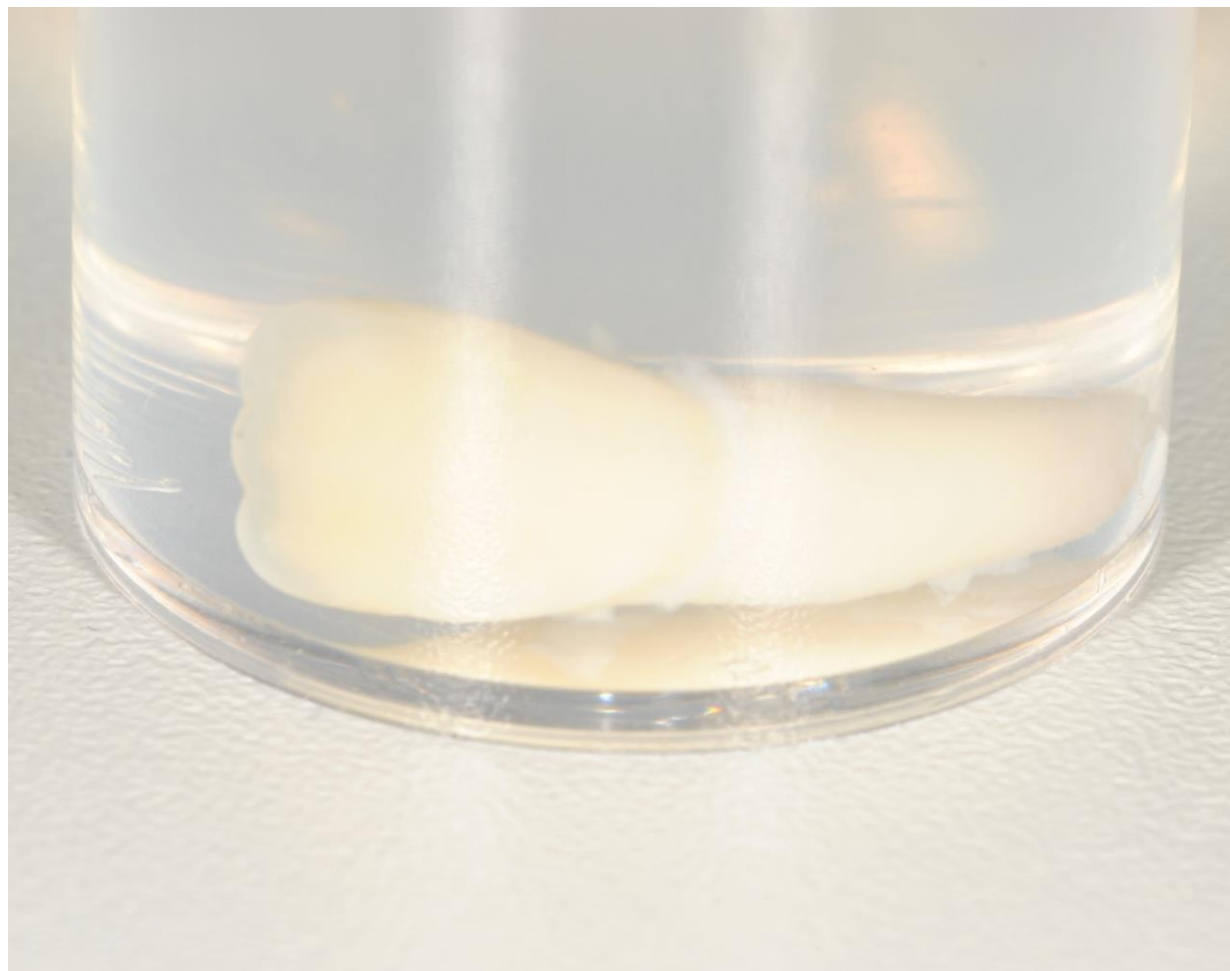

a) Pane hammas kohe oma kohale tagasi

4) Kui juure peal on näha mustust, loputa hammast paar sekundit füsioloogilise lahuse, piima või kannatanu süljega Teosta kohene repositsioon.

Kui hammas on must, siis loputa korraks veega

Avulseerunud hammast ei tohi

desinfitseerida ja mehaaniliselt puhastada.

5) Motiveeri kannatanut või esmaabi osutajat replanteerima avulseerunud jäävhammast kohe sündmuskohal.

6) Kui hammas on replanteeritud tagasi, palu patsienti hammustada marlitampooni peale, et hammas püsiks paigal.

AB- ja teetanuse profülaktika on näidustatud ainult avulseerunud hamba repositsiooni korral

Amoksitsilliin + Klavulaanhape 500/125 mg iga 8 h järel, 7 päeva

Lapsed: Amoksitsilliin 40 mg/kg/ööpäevas jagatud 3 annuseks
(max 1-2 g ööpäevas)

Penitsilliini allergia korral

Klindamütsiin 300 mg iga 8 h järel, 5 päeva

Lapsed: 10-25 mg/kg/ööpäevas jagatud 3 annuseks
(max 1800 mg ööpäevas)

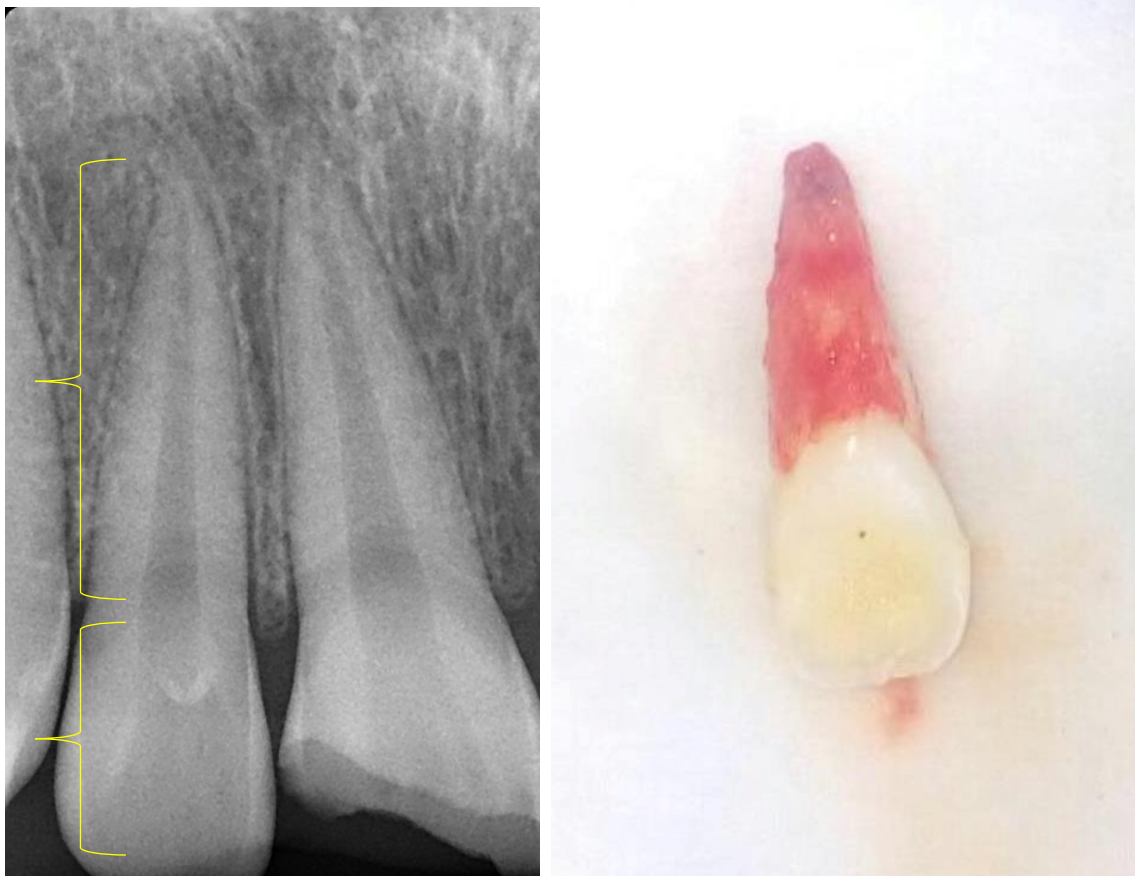
Vajadusel teetanuse profülaktika.

Traumajärgsed soovitusel patsiendile

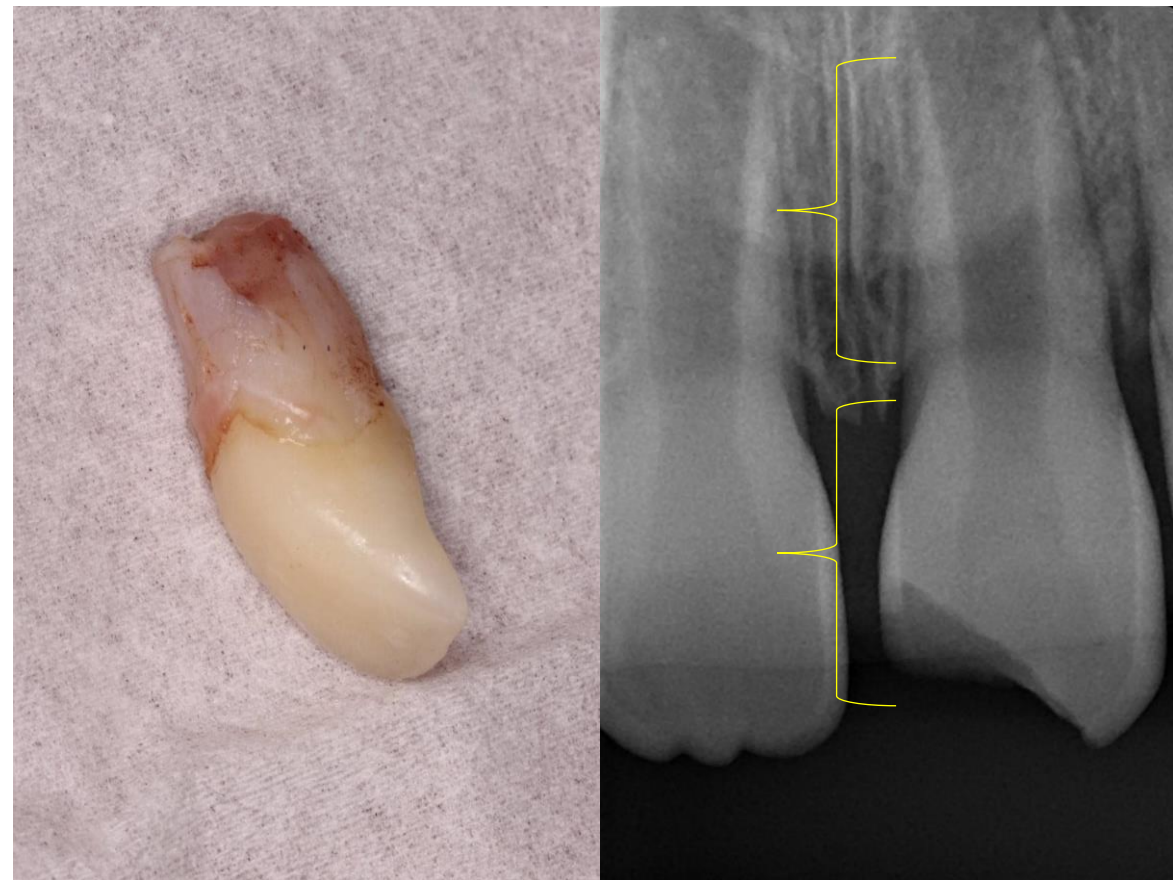
- Pehme jahe dieet 2 nädala jooksul. Ole ettevaatlik hammustamisel, on soovitatav mäluda vastassuupoolega.
- Ära häiri traumeeritud hammast keelega ega katsu sõrmega.
- Hea suuhügieen on oluline ravi osa, Puhasta ettevaatlikult pehme hambaharjaga.
- Määri 0,20% kloorheksidiini sisaldava geeliga või loputa kloorheksidiini sisaldava suuveega 2 nädala jooksul. Nt PerioKin
- Hoidu spordist ja füüsilisest koormusest.

Pikk formeerunud juur- stabiilne

Lühike formeerumata juur- liikuv

Ajutine lahastamine

7) Võimalusel aseta ajutine lahas liikuva hamba fikseerimiseks röntgenkontrastse klaasionomeer täidismaterjaliga (nt, Fuji IX)

Hambatrauma esmaabi protokollit tutvustamine PERH Erakorralise Meditsiini Konverentsil 26.05.2023

**Erakorralise meditsiini osakonnad
ja hambaarstid peavad tegema
koostööd**

Enne traumat

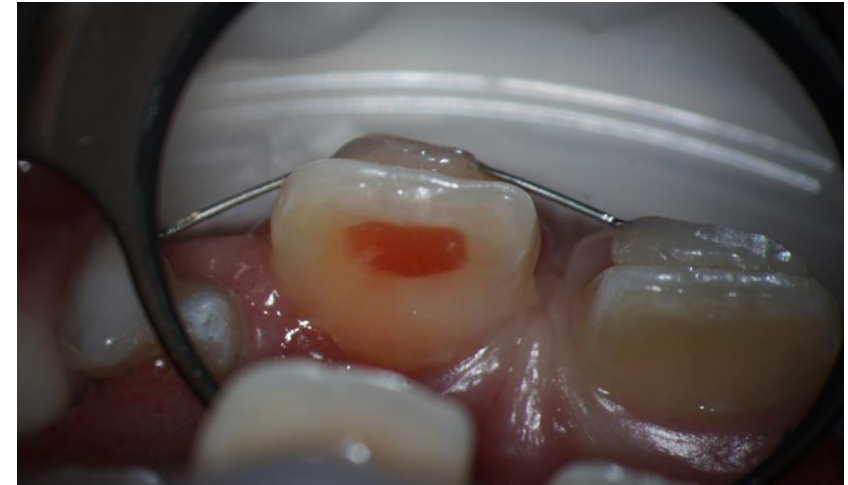
Pärast kahe hamba replantatsiooni

Järelkontroll: 6 kuud

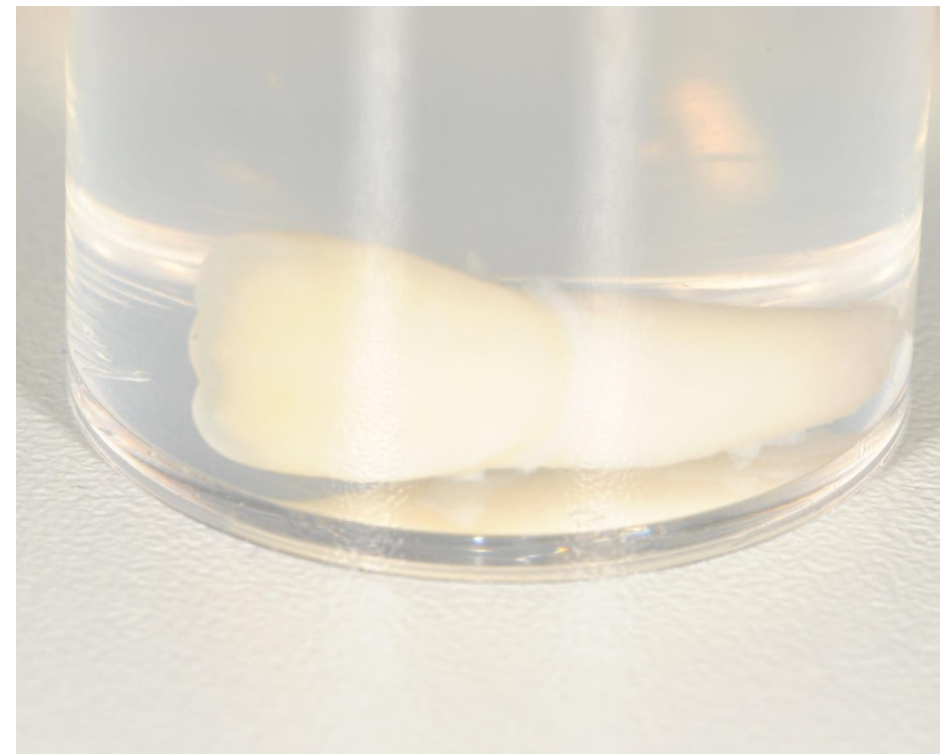

8) Suuna patsient hambaarsti vastuvõtule kohe või esimesel võimalusel (**24h** jooksul!)

9) Kui jäävhamba kohene repositsioon ei ole võimalik, aseta hammas **füsioloogilise lahuse** või **piima** sisse ja teosta repositsioon esimesel võimalusel või suuna hambaarsti juurde.

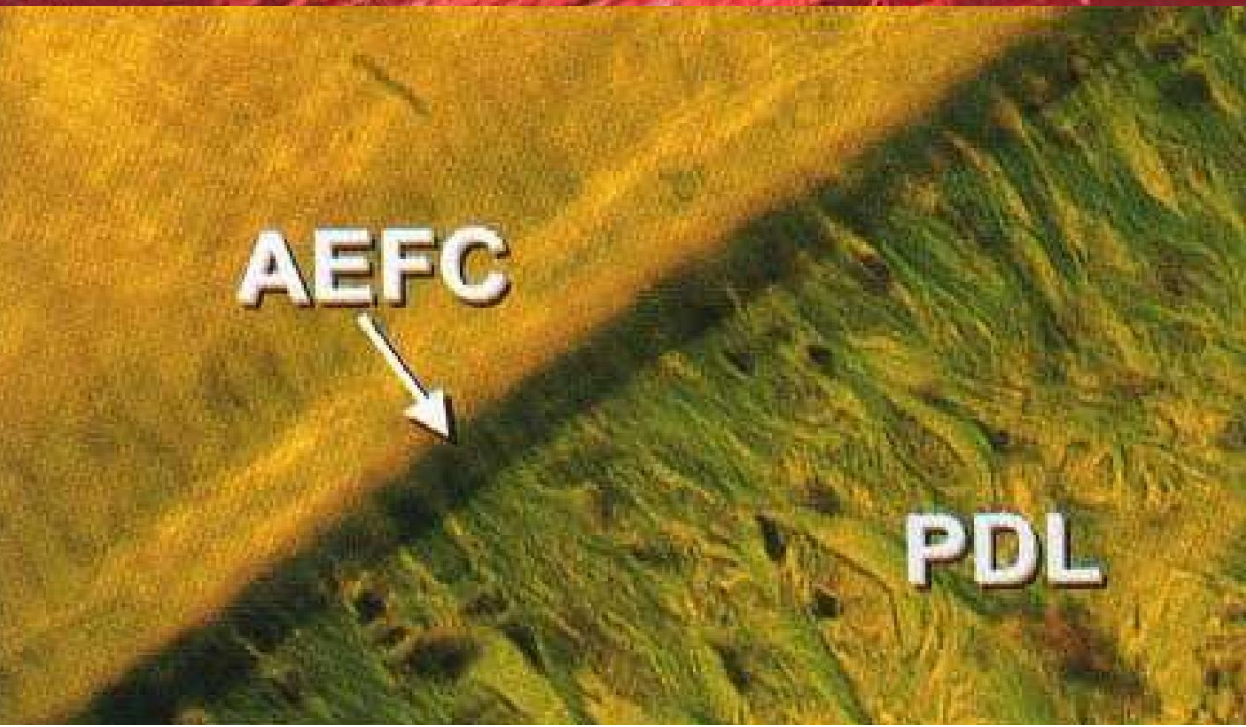

b) Pane hammas piima või füsioloogilise lahuse sisse

Periodontaalligamendi rakud (PDL)

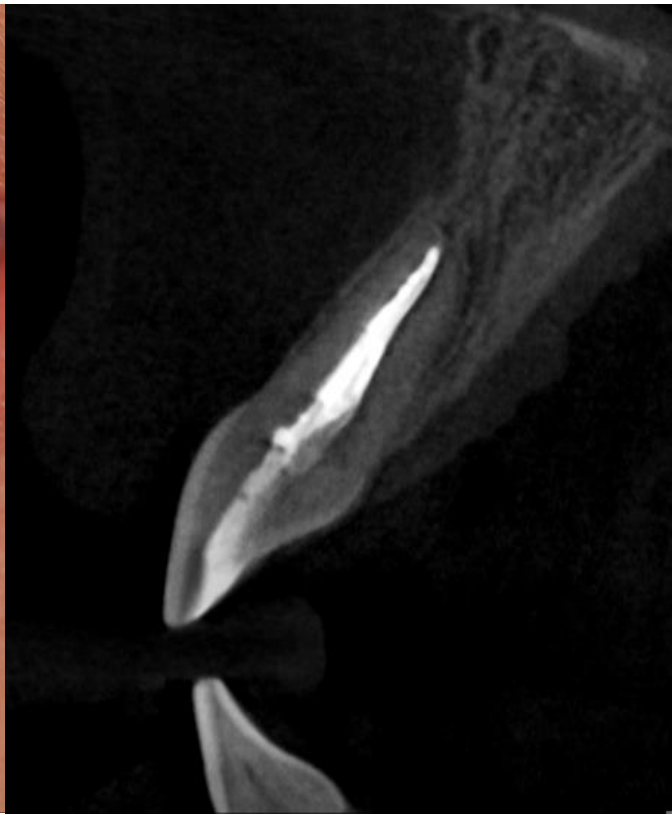
Kui jäävhammas on asetatud tagasi rohkem kui 15 minuti jooksul, suureneb risk tüsistustele.

Repositsioon on alati näidustatud!

Takistused teel?

Trauma korral küsi kiirelt abi
perearsti nõuandetelefonilt 1220
või +372 6346 630 Eestist ja välismaalt helistades.

Hüpped läksid kõrgeks?

Õnnetuse korral küsi kiirelt abi
perearsti nõuandetelefonilt 1220
või +372 6346 630 Eestist ja välismaalt helistades.

Google

Piimahamba avulsioon S03.2

Ära tulnud PIIMAHAMMAST ei tohi tagasi asetada.

Veritsuse peatamiseks kasuta marlitampooni.

Piimahammas
0 - 7a

Jäävhammas
5 - 8a

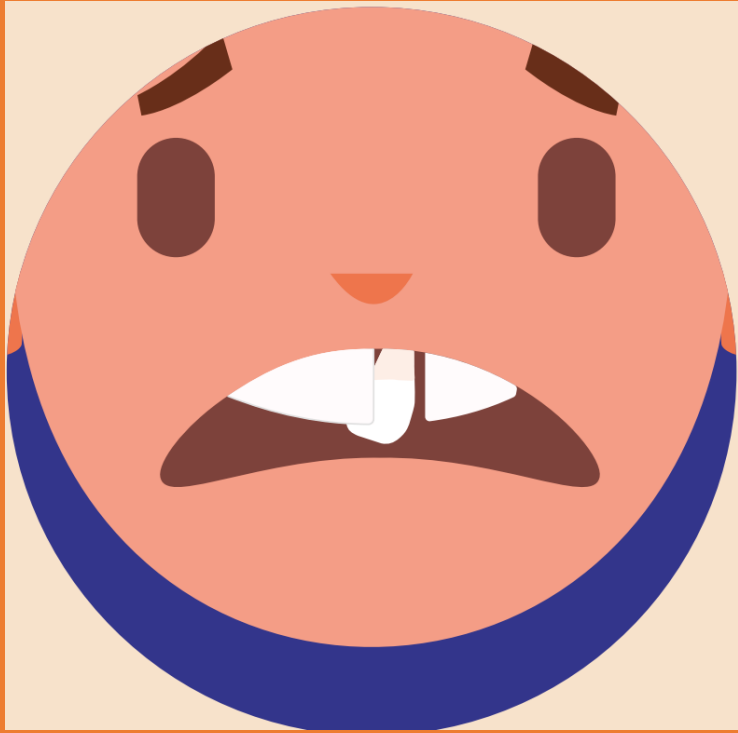

Jäävhammas

Kui sa ei tea, kas see on piima- või jäävhammas, tee repositsioon

Jääv- ja piimahamba dislokatsioon S03.2 (traumajärgne hamba asendi muutus)

1) Võimalusel aseta ajutine lahas
liikuv hamba fikseerimiseks (Fuji iX).

2) Suuna patsient hambaarsti vastuvõtule kohe
või esimesel võimalusel
(soovituslikult **24h** jooksul).

Extrusion

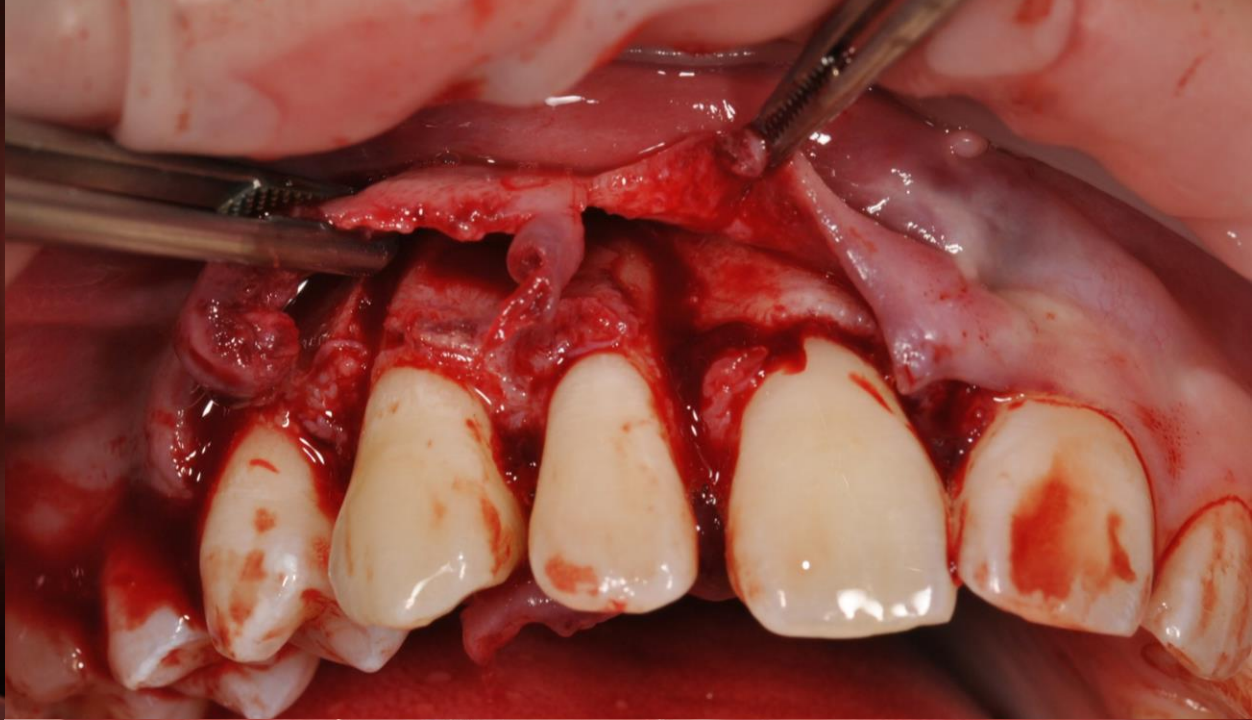

Intrusion

Lateral
luxation

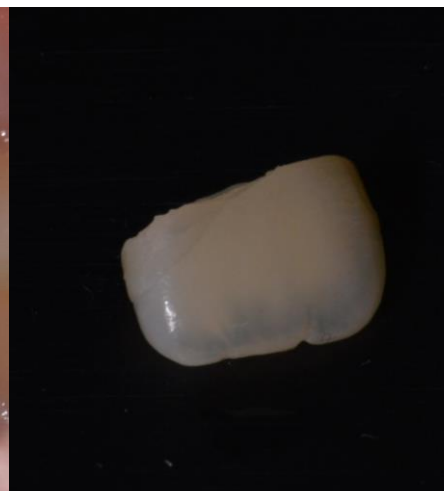

Jääv- ja piimahamba kroonimurd paljastatud pulbiga S02.5

1) Leia üles hambakillud ja aseta need füsioloogilise lahuse või piima sisse. Hambaarst fikseerib murdunud fragmendid tagasi.

Pehmete kudede lahtise haava korral kontrolli radioloogiliselt, sest murdunud hambakild võib olla näiteks huule sees

AJUTINE TÄIDIS FUJI IX, 24h

Jääv- ja piimahamba kroonimurd paljastatud pulbiga S02.5

- 2) Puhasta traumeeritud hammas füsioloogilise lahuse ja marlitampooniga
- 3) Võimalusel aseta Fuji IX ajutine täidis paljastunud pulbi kaitseks. Paljastunud pulbi kiire katmine vähendab tüsistuste teket ja leevendab valu.
- 4) Suuna patsient hambaarsti vastuvõtule kohe või esimesel võimalusel (24h jooksul).

11.10.2021

12.10.2021

12.10.2021

02.03.2023

02.03.2023

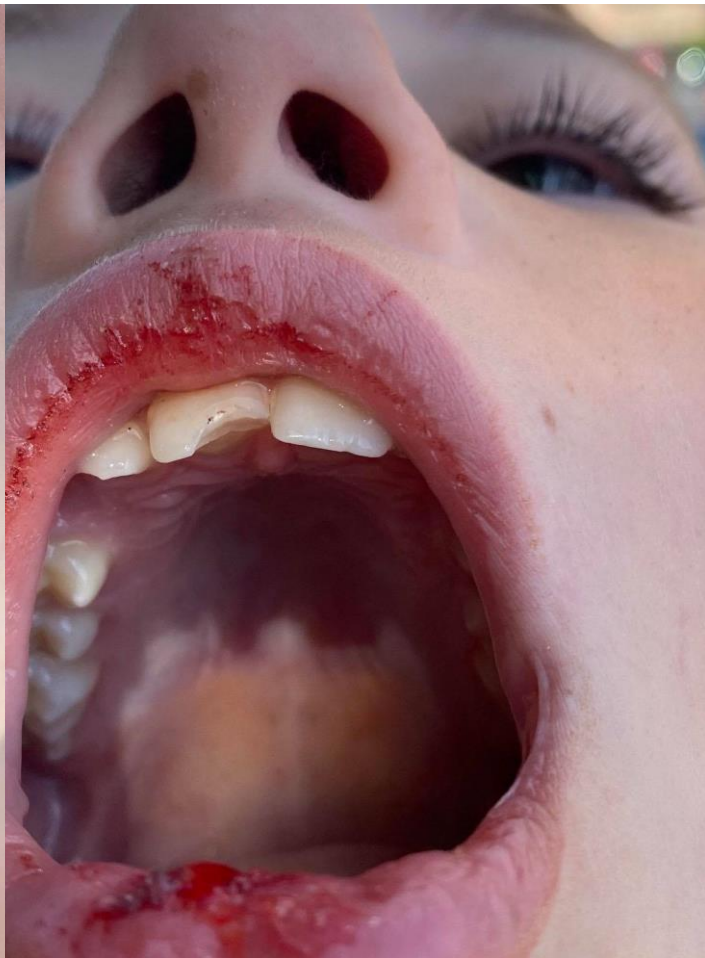
48h

Jääv- ja piimahamba kroonimurd S02.5

- 1) Leia üles hambakillud ja aseta need füsioloogilise lahuse või piima sisse. Hambaarst fikseerib murdunud fragmendid tagasi.
- 2) Puhasta traumeeritud hammas füsioloogilise lahuse ja marlitamponiga
- 3) Suuna patsient hambaarsti vastuvõtule kohe või esimesel võimalusel (48h jooksul).

A doctor in a white lab coat is seated at a desk, gesturing with his hands as he speaks to a woman and a young child. The woman stands behind the child, who is leaning on the desk. The scene is set in a clinical or office environment with a desk, a lamp, and some papers. The text is overlaid in white on a dark background.

„Kuhu ma pöördun?“
„Kuhu suunata?“

Tõnismäe Hambaravi

tmhambaravi.ee

Tõnismägi 11a Tallinn

+372 600 5323

info@tmhambaravi.ee

E-R 8:30-18:30

anna.firsova17@gmail.com

Vastuvõtt nädalavahetustel

Tasuta vältimatu esmaabi täiskasvanutele ja tasuta esmaabi ja ravi alla 19a. lastele:
Tervisekassa partnerid:

Tallinna Hambakliinik [1920 hambapol.ee](http://1920.hambapol.ee)

E-R 8:00-20:00, L 9:00–15:00, P 9:00–14:00

Läänemere hambakliinik [6600460 laanemerehambakliinik.ee](http://6600460.laanemerehambakliinik.ee)

E-R 8:00-20:00, L 9:00-18:00

TÜ Kliinikum Stomatoloogia kliinik [+372 731 9100 kliinikum.ee/stomatoloogia](http://+3727319100.kliinikum.ee/stomatoloogia)

E-R 7:30-19:00, L-P 9:00–13:00

**Mina ei garanteeri, et kõik hambaarstid
järgivad kaasaegset raviprotokoll**

2020 IADT Guidelines for the Evaluation and Management of Traumatic Dental Injuries

Pane jäävhammas kohe oma kohale tagasi!

Mida teha, kui jäävhammas tuli koos juurega välja?

Otsi hammas üles ja võta kinni laiemast osast. Kui hammas on must, siis loputa korraks puhta veega või kannatanu puhastab hammas korraks suus oma süljega. Hammast ei tohi kraapida ega desinfitseeriva ainega puhastada.

Pane hammas kohe oma kohale tagasi. Juhindu naaberhammastest. Hoia hambad koos, et tagasi pandud hammas püsiks paigas. Abiks on õrnalt puhta taskuräti hammustamine.

* Hammast on mugavam tagasi asetada siis, kui kannatanu on pikali maas.

Pöördu kohe hambaarsti vastuvõtule, sest kiire tegutsemine aitab hammast päästa.

* Kui hammast kohe tagasi asetada ei saa, siis pane hammas füsioloogilise lahuse, pastöriseeritud piima või kannatanu sülje sisse.
* Ulatusliku näo-lõualuude piirkonna trauma korral pöörduge koheselt erakorralise meditsiini osakonda.

Mida teha kui hammas on suus muutnud asendit? Pöördu esimesel võimalusel hambaarsti vastuvõtule.

Mida teha, kui hammas on murdunud? Otsi hambatükk üles ja pane puhta vee sisse. Mine koos sellega hambaarsti juurde, murdunud tüki võib hambaarst tagasi panna.

Вставь зуб на место!

Что делать, если зуб выбит вместе с корнем?

Найди зуб и возьми его за более широкую часть. Если зуб грязный, промой его чистой водой или слюной пострадавшего. Зуб нельзя скрести чем-либо или мыть дезинфицирующим средством.

Немедленно вставь зуб на место. Используй соседние зубы как ориентир. Сомкни зубы, чтобы вставленный зуб оставался на месте. Можно осторожно зажать зубами чистую салфетку.

* Удобнее вставлять зуб на место, когда пострадавший лежит.

Немедленно иди к зубному врачу, это поможет сохранить зуб.

* Если зуб нельзя вставить на место немедленно, помести его в физиологический раствор, пастеризованное молоко или слюну.
* При обширной травме лица и челюсти немедленно обратись в отделение неотложной помощи.

Что делать, если зуб сместился? Как можно скорее обратись к стоматологу.

Что делать, если зуб сломан? Возьми кусочек зуба и положи его в чистую воду. Возьми его с собой к стоматологу, отломанный кусочек стоматолог сможет прикрепить на место.

dr Valeria Hameury,
dr Teele Paltsar,
dr Marjo Sinijärv,
dr Anna Firsova
(juuni 2023)

Hambatraumad

Infovoldik

<https://tervisekassa.ee/infomaterjal/hambatraumad>

TELLI TASUTA!

- Hambatraumade üldinfo
- Riskitegurid ja tekkepõhjused
- Ennetamine
- Raviproгноos ja võimalikud tüsistused
- Tegutsemine hambatrauma korral:
 - Avulsion
 - Hambakrooni ja hambajuure murd, pehmete kudede vigastus
 - Hambaasendi muutuse põhjustanud trauma: ekstrusioon, intrusioon, lateraalne luksatsioon

[Hambatrauma esmaabi](#)

[Первая помощь при травме зуба](#)

Hambatrauma erakorralise abi protokoll

Kirjeldus: Regulaarne meditsiiniline erakorraline abi. Kirjeldus: Regulaarne meditsiiniline erakorraline abi. Kirjeldus: Regulaarne meditsiiniline erakorraline abi.

Hambatrauma erakorraline abi

Kõhiva: erakorralise meditsiini keskus
Erakorraline abi: Enamasti toimivalt traumaatiliseid vigastusi - järele vigastuse korral teha pihkumised 5-10 ml traumaatilise vigastusega immutatud tsellofaaniga 30 minutit. Vigastuse lokaliseerimiseks luuvaluvaatamiseks kasutada ultraheli või röntgenograafiat.
Uuringud: Luuvalgu hambatrauma ei vaja eraldi EMOs radioloogilist pihkugaastust. Diagnostika tuleb objektiivselt teha, luuvalgu vaatluseks võtta luuvalgu röntgenograafia ning vigastuse korral CT uuring. Näbikõli laide muna kahjustusi näbikõli KT uuring.

SISUKORD

Jäähamba avulsiioon 503.2 2
 Piimahamba avulsiioon 503.2 3
 Jää- ja piimahamba dislokatsioon (traumajärgne hamba asendi muutus) 503.2 4
 Jää- ja piimahamba kroonimurde või kroonimurd paljastatud pulbiga 503.2 5
 Liikva hamba ajutine lahastamine, paljastunud pulbi ja avatud dentini katmine klaasionomeer täidismaterjaliga 6

Kui objektiivselt uurimisel hamba äärmiselt traumaatilised muutused ei tule nähtavaks, kuid valu/võimetus/hambavõime puudub, siis soovitada patsiendile esimesel võimalusel pöörduda hambaarsti vastuvõtule.

Võimaluse korral saadetakse patsient traumaatilise vigastusega vigastatud rindkerepiirkonda, et teha rindkere röntgenograafiat ja võimalusel ka rindkere ultraheli. Kui rindkere vigastused on väheolulised, siis patsient saadetakse koju.

Teraapiakava partnerid teada: <http://www.tartuhaigla.ee/hambatrauma-terapeutiline-abi>
Täiskasvanute võimekate hambaarstide loetelu on toetatud sõltumatult avaldatud partnerid. Täiendavaks teabe saamiseks vaadake lisat.

Tallinna Hambaopiklik
 10101 Tartu piirkond
 E 8:00-20:00, P 9:00-15:00, P 9:00-14:00
Lääne-Eesti Hambaopiklik
 6600600 Haamerhambakliinik AS
 E 8:00-20:00, P 9:00-14:00
Ida-Eesti Hambaopiklik
 7101000 Kõnnuhambarite kliinikum ja röntgenoloogia
 E 8:00-20:00, P 9:00-14:00

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla 1/7 Esimene versioon SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla 2/7 Esimene versioon

Hambatrauma erakorraline abi
 Kirjeldus: 2023 nr 1-1-5 Versioon 01

Jäähamba avulsiioon 503.2

Foto 1. Hambaarst kontrollib hamba liikumist ja valutunde puudumist.

1. Löödi hamba ääres.
 2. Võtta kinni hamba krooniosast, mitte juurest, vt Foto 2.

Foto 2. Jäähamba avulsiioon (A) ja kroonimurd (B) juurest.

3. Kui juur on puhas, teostada kolme repositiooni (hamba tagasi paigutamine), vt Foto 3.
 4. Kui hamba puud on näha muutuvalt, loputada hamba paar sekundit füsioloogilises lahuses, see vii karmistatu tsellofaaniga. Avulsiionitud hambaist ei tohi desinfitseerida ja mehhaaniliselt puhastada. Teostada kolme repositiooni.
 5. Kui hamba on replanteeritud, paku patsienti hambaarsti marli tamponi, et hamba pisike paiguti, vt Foto 4.
 6. Otsustada profülaktilise antibiootikumravi.
 • Amokitsiini + klavulaaniga 2000/125 mg iga 8 h (juh. 7 päeva)
 (Lapsed: Amokitsiini 40 mg/kg/võimalusel jagatud 3 annuseks (max 1.2 g ööpäevas))
 • Penitsilliinil põhinev kloridid 300 mg iga 8 h (juh. 5 päeva)
 (Lapsed: 20-25 mg/kg/ööpäevas jagatud 3 annuseks (max 1800 mg ööpäevas))
 7. Vigastatud hambaarsti profülaktiline.
 8. Võimalusel asetada ajutine suu hamba fiksimiseks (PJ-II) vt Foto 5. (Fiksimine vii pihk liikva hamba ajutine fiksimine 8 h).

Foto 3. **Foto 4.** **Foto 5.**

9. Lahustada kogu kogu pehme järele 2 nädalat. Mõeldu vastassuupoolega hammaste mitte kottuda, teha kolme nädalase pesemise protseduuri. Patsient peaks loovutama suu kloorheksidiiniga suuveega (nt PerioKlor) 30 sekundit iga 12 tunni järel 2 nädala jooksul.
 10. Võimalusel pöörduda patsiendile kätte Teraapiakava Partnerid, Tartu haigla, "Hambatrauma". Lühemate perioodidega 11. Suurima patsiendi hambaarsti vastuvõtule kätte või esimesel võimalusel (24 tunni jooksul).
 12. Kui jäähamba repositiooni ei ole võimalik (repositioonid), teostada hamba füsioloogilises lahuses või piima sisse ja võimalusel viivitamatult suunata hambaarsti juurde. Kui jäähamba on asetatud tagasi rõhku kui 15 minuti jooksul, suurendada vöö kinnitustele. Tehtud hoolduste ja repositiooni ajal sõltumatult hoolduste trauma ajani.

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla 2/7 Esimene versioon

Hambatrauma erakorraline abi
 Kirjeldus: 2023 nr 1-1-5 Versioon 01

Piimahamba avulsiioon 503.2

1. Avulsiionitud piimahammast ei tohi tagasi asetada. Viivituse peatamiseks kasutada marli tamponi. Piimahammast on võimalik ja sirge liikseraviga. Jäähammast on laiem ja liikseravi on tal kaalimise, vt Foto 6.

Foto 6. Jäähambas (J), Piimahambas (P).

2. Kui ei saa aru, kas tegemist on piima- või jäähambaga, teha õrnalt repositiooni ja suuna hambaarsti juurde.
 3. Kodu pehme järele 2 nädalat. Mõeldu vastassuupoolega. Hammaste pesemist peab jätkama. Loputada suu kloorheksidiini suuveega (nt PerioKlor) 30 sekundit iga 12 tunni järel 2 nädala jooksul.

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla 7/7 Esimene versioon

Hambatrauma erakorraline abi
 Kirjeldus: 2023 nr 1-1-5 Versioon 01

Jää- ja piimahamba dislokatsioon (traumajärgne hamba asendi muutus) 503.2

1. Ekstrusiooni korral üritada hamba tagasi panna sunda õrnalt, ilma liigse jõuga.
 2. Luksatsioonid korral üritada taastada hamba algne asend. Kuid see ei pruugi alati õnnestuda. Suuna hambaarsti juurde.
 3. Ekstrusiooni ja luksatsioonid korral asetada ajutine lahas (Fuji IX) ulatult kaitu liikva hamba fikseerimiseks.
 4. Intrusioonid (hambast on pesa sisse liikunud) korral mitte üritada hamba tagasi võtta.
 5. Hamba dislokatsioonid korral ei ole antibiootikumide ravi üldjuhul näidustatud. Kui aga esineb pihmete kudedes vigastusi, siis alustada antibiootikumide ravi (kirjeldatud eespool).
 6. Suurima patsiendi hambaarsti vastuvõtule kätte või esimesel võimalusel (soovituslikult 24 h jooksul).

Ekstrusioon **Lateraalne luksatsioon** **Intrusioon**

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla 7/7 Esimene versioon

Hambatrauma erakorraline abi
 Kirjeldus: 2023 nr 1-1-5 Versioon 01

Jää- ja piimahamba kroonimurd või kroonimurd paljastatud pulbiga 503.2

Hamba kroonimurd **Hamba kroonimurd paljastatud pulbiga**

Foto 7. Hambaküü **Foto 8.** Paljastunud pulp on kaetud kaitsematerjaliga

1. Proovida leida üht hambaküü, vt Foto 7 ja asetada need füsioloogilises lahuses või piima sisse. Hambaarst fikseerib mürdunud fragmendid tagasi.
 2. Kui hambaküü on kadunud ning patsiendil on pihmete kudedes haav (näiteks huules), siis enne haava õhnikemist tuleb patsiendile ja röntgenograafia teostada, et hambaküü ei esine pihmete kudedes. Hambaküüde aspiratsioonid kaitseks ka röntgenograafia teostamine.
 3. Puhastada traumaatilise hamba füsioloogilises lahuses ja marli tamponiga.
 4. Võimalusel asetada Fuji IX ajutine täidis paljastatud pulbi kaitseks. Pulbi tunnuseks on veri mürdumise penali või valklike mürdumiste. Paljastatud pulbi kire katmine vähendab põletiku teket ja leevendab valu. (Foto 8). Kui pulp ja dentin ei ole paljastunud, ei pea ajutist täidet teostama.
 5. Suurima patsiendi hambaarsti vastuvõtule kätte või esimesel võimalusel (48 h jooksul).

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla 5/7 Esimene versioon

Hambatrauma erakorraline abi
 Kirjeldus: 2023 nr 1-1-5 Versioon 01

Liikva hamba ajutine lahastamine, paljastunud pulbi ja avatud dentini katmine klaasionomeer täidismaterjaliga

Fuji IX

Pulbi ja vedeliku doosimine

1. Standardne pulbi ja vedeliku suhe on 1 mõõdukas pulbi (Foto9) ja 1 tilk vedelikku.
 2. Täpseks pulbi doosimiseks kasutada pulbi pudelit. Iga rütmiga ega keera tagurpidi.
 3. Hoida vedeliku pudelit vertikaalselt ja pigista suuvalt tilka (Foto10).
 4. Sulge pudelit kohealt pärast kasutamist.

Segamistehnika

1. Doseeri pulbi ja vedelik regimistuleks eraldi, segamiseks kasuta plastikspatšit, jaga pulber kaheks võrdseks osaks (Foto11).
 2. Esimene osa pulbrit sega kogu vedeliku 10 sekundit (Foto12), seejärel lisa teine osa pulbrit ja sega see kõik kokku 15-20 sekundit (Foto13).

Restauratsioonitehnika

1. Sõrmede vahel moodelid materjal keraks (Foto 14). Kui on liiga kleevus, siis sega veel või oota paar sekundit. Mida kõrgem temperatuur, seda lihem on kleevus.
 2. Puhastada hambaad eesest ja kaitud marli tamponiga (Foto 15). Vigastatud kasuta suruõhku. Hammast välja oia niiske.
 3. Puhastada materjal hammaste vahel, lõpetada email (Foto 16). Võõrkehadeid ei tohi sattuda igeme alla.

Foto 9 **Foto 10** **Foto 11**
Foto 12 **Foto 13** **Foto 14**

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla 6/7 Esimene versioon

Hambatrauma erakorraline abi
 Kirjeldus: 2023 nr 1-1-5 Foto 15 Foto 16 Versioon 01

Parem ülemine: sektor 1 **Vasak ülemine: sektor 2**
Parem alumine: sektor 4 **Vasak alumine: sektor 3**

Hambakroon **Hambakael** **Hambajuur**

Ennail **Dentini** **Pulp** **Ige** **Tsement** **Alveolaarluu**

Algallikad:

1. 2020 IADT Guidelines for the Evaluation and Management of Traumatic Dental Injuries
 2. Textbook and Color Atlas of Traumatic Injuries to the Teeth. Fifth edition. Jens O.Andreasen; Frances M. Andreasen; Lars Andreasen
 3. <https://suukool.ee>
 4. Jäähammaste traumad ja nende ravi. Marjo Sinijärvi. Hambarast, lisa 1, märts 2019

Tanel Lepik
 Erakorralise meditsiini arst

Koostajad: konsulteeritud hambaarst Aneta Fersova

Juhendid: Ravi ja uuringud **Valikond:** Ravijuhendid **Alusallikad:** Erakorralise meditsiini **Juhendid:** Ravi ja uuringud **Valikond:** Ravijuhendid **Alusallikad:** Psa- ja kaaliravuga

Märksõnad: hamba

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla 7/7 Esimene versioon

Täna! Kasulikud materjalid

Tõnismäe hambaravi
info@tmhambaravi.ee

anna.firsova17@gmail.com

—

KÜSIMUSED?

Kasutatud kirjandus

- 1) <https://www.iadt-dentaltrauma.org/>
- 2) Dental Trauma Guide
- 3) Textbook and Color Atlas of Traumatic Injuries to the Teeth. Fifth edition. Jens O.Andreasen; Frances M. Andreasen; Lars Andersson
- 4) <https://suukool.ee>
- 5) Jäävhammaste traumad ja nende ravi. Marjo Sinijärv. Hambaarst, lisa 1, märts 2019